

Redakcijas padome

Juris Savickis	padomes priekšsēdētājs, SIA "ITERA Latvija" prezidents, LZA goda mecenāts
Namejs Zeltniņš	priekšsēdētāja vietnieks zinātniskajos jautājumos, profesors, <i>Dr. habil. sc. ing.</i>
Aigars Kalvītis	AS "Latvijas gāze" valdes priekšsēdētājs
Uldis Bariss	AS "Conexus Baltic Grid" valdes priekšsēdētājs
Kaspars Cikmačs	AS "Latvenergo" valdes loceklis
Gatis Junghāns	AS "Augstsprieguma tīkls" valdes loceklis, <i>Dr. sc. ing.</i>
Māris Balodis	AS "Latvenergo" izpētes un attīstības direktors, <i>Dr. oec.</i>
Ivars Kalviņš	LZA prezidents, akadēmiķis
Ojārs Spāritis	LZA viceprezidents, akadēmiķis
Leonids Ribickis	RTU rektors, akadēmiķis
Egils Dzelzītis	profesors, <i>Dr. habil. sc. ing.</i>
Kārlis Briņķis	LEEA eksperts, <i>Dr. sc. ing.</i>
Tarmo Somere	Igaunijas ZA prezidents
Ludvigs M. Bednars	<i>Dr. sc. ing. (ASV)</i>
Jerzijs S. Mihna	prof., <i>Dr. habil. ing., Dr. h. c. LZA (Vācija)</i>
Jurijs Tabunšičkovs	akadēmiķis (Krievijas Federācija)
Jurģis Vilems	akadēmiķis (Lietuva)

Redakcija

Redaktors: **Leo Jansons**
Zinātniskais redaktors: **Māris Balodis**
Literārā redaktore: **Anda Meistere**
Datorgrafikis: **Uldis Freimanis**

Redakcijas adrese:
Dzirnciema iela 121, Rīga, LV-1055
Mob. tālr.: 26245896
E-pasts: leo@lza.lv
www.enerģijaunpasaule.lv

Izdevējs

SIA "Enerģija un Pasaule"
Reģistrācijas nr. 40003614953
Valdes loceklis: **Andris Auziņš**

Iznāk reizi divos mēnešos
Iespiests SIA "IBC Print Baltic"

Par rakstos pausto faktu un datu pareizību atbild rakstu autori.
Autortiesības uz publicētajiem rakstiem pieder žurnāla "Enerģija un Pasaule" redakcijai.
Pārpublicēšana iespējama tikai ar rakstisku žurnāla "Enerģija un Pasaule" redakcijas piekrišanu.

Saturs

<i>WindWorks. Powering Latvia's energy future – Latvijas virzība uz enerģētikas ilgtspējību</i>	4
Kā veicināt ilgtspējīgu uzņēmuma attīstību	10
Enerģētiskā nabadzība: ne tikai trešās pasaules valstu problēma	14
Rīgas centralizētā siltumapgāde: cienot tradīcijas un ejot kopsolī ar laiku	22
Pastāvēs, kas pārvērtīsies! Rīgas centralizētās siltumapgādes sistēmas 25 izaugsmes gadi	31
LZA izsludina vārdbalvu un jauno zinātnieku balvu konkursu 2022. gadam	40
PEP LNK: enerģētikas politikas veidošanas procesam jākorēlē ar tehnoloģiju attīstību	42
Kur saulīte rotājās	46
Abas ir gāzes, bet visai dažādas. Vēlreiz par dabasgāzes un sašķidrinātās naftas gāzes atšķirībām	54
Jaunie AS "Gasol" dabasgāzes sadales tarifi: kādi tie ir un ko palīdzēs veikt?	60
Labāka, drošāka un ilgtspējīgāka dzīve ikvienam. Renovācijas vilnis un jaunais Eiropas <i>Bauhaus</i>	66
Enerģijas kopienas Eiropā – <i>ab uno disce omnes</i>	72
Cilvēka genoms atklāj <i>Homo sapiens</i> evolūciju	78
Content/содержание	84

Žurnāls "Enerģija un Pasaule" – Cicerona Goda nosaukuma laureāts

Sadarbībā ar:



Rīgas centralizētā siltumapgāde: cienot tradīcijas un ejot kopšoli ar laiku

Centralizētās siltumapgādes (CSS) sistēmas attīstība Rīgā aizsākās vairāk nekā pirms 60 gadiem. Savukārt, 1996. gadā jaundibinātā AS “RĪGAS SILTUMS” (RS) pārņēma siltuma ražošanas avotus un siltumapgādes sistēmu gan no Termofikācijas pārvaldes, gan pašvaldības uzņēmuma “Siltums”, kura pārziņā bija daudzdzīvokļu dzīvojamo ēku iekškvartālu siltumtīkli. Par to, kā RS veidojies, attīstījies, kādi bijuši tā veiksmes stāsti un kādas grūtības ceturtdaļgadsimtu ilgajā darbā nācies pārvarēt, vienlaikus domājot par Rīgas CSS sistēmas stratēģisko attīstību un, pirmkārt un galvenokārt, klientu apmierinātību, ar žurnālu “Enerģija un Pasaule” domās dalās uzņēmuma valdes priekšsēdētājs *Dr. sc. ing.* Normunds Talcis.

Kur saulīte rotājās

Tautasdziesmās ir apdziedāta saule, kas dod spēku visai dzīvai dabai. Pateicoties enerģētiķu viedumam, tā var dot enerģiju, siltumu un gaismu ne tikai dienā, bet arī naktī, un ne tikai vasarā, bet arī ziemā. Saules enerģiju arī Latvijā noteikti varam izmantot daudz, daudz vairāk.

Lietuvā, Latvijā un Igaunijā, kas ir Ziemeļeiropas valstis, saule spīd salīdzinoši līdzīgu stundu skaitu gadā (apmēram 1750), vējinājās piejūras teritorijās pat sasniedzot 1850 stundas gadā. Saulaino stundu gadā skaits nepārāda saules radiācijas intensitāti, ko saņem zemes virsma, saules elektrostacijas vai saules baterijas.

Vēlreiz par dabasgāzes un sašķidrinātās naftas gāzes atšķirībām

Bieži, izmantojot gāzveida kurināmo, pat neaizdomājamiem par to, kāda tieši gāze – dabasgāze vai sašķidrinātā naftas gāze palīdz mums ikdienas darbos – sagatavot ēdienu, apsildīt mājokli vai uzpildīt auto.

Dabasgāzes pārvadi un sadali visā Latvijā īsteno dabasgāzes pārvades un sadales operatori – AS “Conexus Baltic Grid” un AS “GasO” (GASO), bet naftas gāzes piegāde un tās sistēmu apkope atrodas vairāku piegādes uzņēmumu pārziņā. Daži uzņēmumi sniedz pakalpojumus visā valstī, bet citi darbojas tikai atsevišķos reģionos vai pašvaldībās.

Renovācijas vilnis un jaunais Eiropas Bauhaus

Pērnā gada 14. oktobrī Eiropas Komisija (EK) publicēja jaunu ēku energoefektivitātes ietvaru dokumentu – Renovācijas viļņa stratēģiju (*Renovation Wave Strategy*), kuras mērķis ir nākamajos desmit gados vismaz divkārtot renovēto ēku apjomu Eiropas Savienībā (ES) un sekot, lai renovācijas rezultātā tiktu panākts būtiskāks ēku uzturēšanai ikdienā patērēto energoresursu ietaupījums.

Eiropas 2030. gada klimata mērķu sasniegšanai ēku energoefektivitātes līmenim ES dalībvalstīs jāpaaugstinās par 60%, un tas nozīmē, ka nelietderīgai energoresursu izmantošanai ēku sektorā jāsamazinās par šo pašu apjomu.



22. lpp.



46. lpp.



54. lpp.



66. lpp.